

Kitt Nielsen

Emne: VS: Svar: Opfølgende politikerspørgsmål fra Caroline Stage om vandtryk i København - eDoc sag 2018-0057126
Vedhæftede filer: Svar på opfølgende spørgsmål om vandtrykket i Københavns Kommune_DOCX.PDF

Fra: Jeanne Ditte Jensen På vegne af Anne-Sofie Degn
Sendt: 6. marts 2018 11:57
Til: Caroline Stage (Borgerrepræsentationen)
Cc: Julie Bang Henriksen
Emne: Svar: Opfølgende politikerspørgsmål fra Caroline Stage om vandtryk i København - eDoc sag 2018-0057126

Kære Caroline Stage Olsen

Tak for de opfølgende spørgsmål om vandtrykket den 27. februar 2018. Teknik- og miljøborgmester Ninna Hedeager Olsen har bedt mig svare, da det hører under mit område i forvaltningen.

Jeg har vedlagt et notat, som jeg håber, besvarer spørgsmålene.

Med venlig hilsen

Anne-Sofie Degn
Vicedirektør
Byens Anvendelse

KØBENHAVNS KOMMUNE
Teknik- og Miljøforvaltningen

Fra: Julie Bang Henriksen
Sendt: 27. februar 2018 10:39
Til: Anne-Sofie Degn; TMFKP Sekretariat
Cc: Caroline Stage (Borgerrepræsentationen)
Emne: SV: Svar: Opfølgende politikerspørgsmål fra Caroline Stage om vandtryk i København - eDoc sag 2018-0057126

Kære Anne-Sofie Degn

Tak for dit svar nedenfor.

Caroline Stage Olsen (V) har endnu et par opfølgende politikerspørgsmål vedrørende vandtrykket, som jeg vil høre om borgmesteren og HOFOR vil besvare?

Politikerspørgsmål til teknik- og miljøborgmesteren og TMF fra Caroline Stage (V):

1. Mener teknik- og miljøborgmesteren, at et vandtryk på 2,0 bar muliggør et almindeligt vandforbrug, hvis et sådant vandtryk resulterer i, at en brusers tryk påvirkes mærkbart, hvis blot en hane et andet sted i beboelsen åbnes?
2. Mener HOFOR, at et vandtryk på 2,0 bar muliggør et almindeligt vandforbrug, hvis et sådant vandtryk resulterer i, at en brusers tryk påvirkes mærkbart, hvis blot en hane et andet sted i beboelsen åbnes?
3. Hvorfor siger HOFOR i offentligheden, at man har et vandtryk i København på mellem 2,5 og 3,5 bar, mens man i svar til Borgerrepræsentationen tilkendegiver et væsentligt lavere vandtryk, nemlig 2,0?

Mvh Julie

Med venlig hilsen

Julie Bang Henriksen
Specialkonsulent
Borgerrepræsentationens Sekretariat

KØBENHAVNS KOMMUNE
Økonomiforvaltningen

Fra: Jeanne Ditte Jensen **På vegne af** Anne-Sofie Degn
Sendt: 23. februar 2018 10:32
Til: Caroline Stage (Borgerrepræsentationen)
Cc: Julie Bang Henriksen
Emne: Svar: Opfølgende politikerspørgsmål fra Caroline Stage om vandtryk i København - eDoc sag 2018-0057126

Kære Caroline Stage

Tak for den opfølgende henvendelse den 20. februar 2018 om vandtrykket i København

Jeg har forelagt spørgsmålene for HOFOR, hvis svar er gengivet i sin helhed nedenfor.

Med venlig hilsen

Anne-Sofie Degn
Vicedirektør
Byens Anvendelse

KØBENHAVNS KOMMUNE
Teknik- og Miljøforvaltningen

"Beskrivelse af udregning af trykket

I HOFOR styrer vi efter at levere et vandtryk på ca. 39 meter vandsøjle (mvs) over havniveau (svarende til 3,9 bar). Vores målepunkt er Axeltorv (tæt ved Rådhuspladsen).

Terrænet i kommunen varierer og ved Axeltorv ligger terrænniveauet omkring kote 4 (= 4 meter over havniveau). Det vil sige, at trykket ved Axeltorv svarer til ca. 35 mvs over jorden, som BT oplyser.

I andre dele af kommunen ligger terrænet højere. Hvis man fx bor i kote 18, så vil trykket her være omkring 2 bar. I enkelte andre dele af kommunen er terrænet endnu højere, og her har HOFOR etableret zoner med et forhøjet vandtryk.

HOFOR vurderer, at et tryk på 2 bar i HOFORs del af ledningsnettet er tilstrækkeligt til at muliggøre et almindeligt vandforbrug.

Trykket er ovenfor angivet som det tryk, HOFOR leverer i vores forsyningsledning.

Vandtrykket i forsyningspunktet beregnes som:
39 mvs *minus* terrænkote = antal meter vandsøjle ved HOFORs forsyningspunkt.

Såfremt rør og installationer til/i ejendommen er tilkalkede eller forstoppede, kan trykket være lavere inde i ejendommen, ligesom der kan være andre forhold på kundens installationer, der medfører, at man oplever et lavere tryk på tappestedet.

Som tidligere oplyst er stikledningen i Københavns Kommune, fra vandledning i vej frem til skel, typisk større end borgerens egen jordledning, hvorfor problemerne oftest ligger i borgernes egne installationer.

Derfor anbefaler HOFOR ofte grundejeren at rådgive sig med en autoriseret VVS-installatør med henblik på at lokalisere problemet. Anbefalingen kommer typisk efter dialog med grundejeren om den konkrete sag.

Kommentar til el-installatør Martin Lohses analyse af vandtrykket i København

Efter HOFOR's opfattelse beror det på en misforståelse, når der i spørgerens eksempel er fratrukket terrænkote samtidig med, at det antal meter spørgeren bor over terræn også fratrækkes. Terrænkote fratrækkes på denne måde to gange. Regnestykket i spørgerens konkrete eksempel bør ændres til:
 $39 \text{ mvs} - 3,5 \text{ (terrænkote)} - 9 \text{ meter} - 2 \text{ meter} = 24,5 \text{ mvs}$ svarende til 2,45 bar

Svar på Caroline Stage Olsens spørgsmål vedrørende blandingsbatteri:

Da der er tale om installationer inde på kundens ejendom, har vi kontaktet Ideal Standard/Børma, som er en af de store leverandører af blandingsbatterier. De har til os oplyst, at de fleste af deres blandingsbatterier fungerer i trykområdet 0,5-10 bar, men at de anbefaler at trykket almindeligvis er 1- 5 bar.

VVS'eren kan rådgive om brug af korrekte og sundhedsgodkendte blandingsbatterier samt sikre at de anvendte blandingsbatterier kan anvendes hensigtsmæssigt med det forefindende tryk i ejendommen."

Fra: Julie Bang Henriksen

Sendt: 20. februar 2018 12:25

Til: Anne-Sofie Degn

Cc: Caroline Stage (Borgerrepræsentationen)

Emne: SV: Svar: Politikerspørgsmål fra Caroline Stage om vandtryk i København - eDoc sag 2018-0057126

Kære Anne-Sofie Degn

På vegne af Caroline Stage skulle jeg takke for besvarelsen nedenfor. Hun vil gerne stille nedenstående opfølgende spørgsmål på besvarelsen, som jeg vil høre om I har mulighed for at svare på?

Politikerspørgsmål til TMF fra Caroline Stage Olsen (V):

1. Hvad er forvaltningens bemærkninger til el-installatør Martin Lohses nedenstående analyse af vandtrykket i København (kursiveret tekst)?

HOFOR oplyser ifølge BT at trykket er 25-35 meter i København over vandlinjen. Regnestykket ser nu således ud:

Hvor jeg bor er der 3,5 meter over havoverfladen, jeg bor i en ejendom på 2. sal, svarende til yderligere ca. 9 meter. Bruseren sidder i 1-2 meters højde.

Vandtrykket på 2 sal er som vist i regnestykket nedenfor:

Worst case: $25 - 3,5 - 9 - 2 = 10,5$ meter svarende til 1,05 bar

Best case: $35 - 3,5 - 9 - 2 = 20,5$ meter svarende til 2,05 bar

Vandtrykket for dem, der bor på 4. sal:

Worst case: $25 - 3,5 - 15 - 2 = 4,5$ meter svarende til 0,45 bar

Best case: $35 - 3,5 - 15 - 2 = 14,5$ meter svarende 1,45 bar

Hvor vil jeg hen med alt det?

Et termostat blandingsbatteri forudsætter et tryk på minimum 2 og op til 5 bar. Jeg bor i en helt ny ejendom, og tænker nu på om det virkelig er nødvendigt at bestille specialdesignet armaturer til lavt tryk, når man bor i en moderne by som København?

Med venlig hilsen

Julie Bang Henriksen

Specialkonsulent

Borgerrepræsentationens Sekretariat

Fra: Jeanne Ditte Jensen På vegne af Anne-Sofie Degn
Sendt: 20. februar 2018 10:16
Til: Caroline Stage (Borgerrepræsentationen)
Cc: Julie Bang Henriksen
Emne: Svar: Politikerspørgsmål fra Caroline Stage om vandtryk i København - eDoc sag 2018-0057126

Kære Caroline Stage

Tak for henvendelsen den 8. februar 2018 til Teknik- og Miljøforvaltningen om vandtrykket i Københavns Kommune. Jeg svarer, da spørgsmålene vedrører mit ansvarsområde i forvaltningen.

Jeg har vedlagt et notat, som jeg håber, besvarer dine spørgsmål. Ellers er du naturligvis velkommen til at vende tilbage.

Med venlig hilsen

Anne-Sofie Degn
Vicedirektør
Byens Anvendelse

KØBENHAVNS KOMMUNE
Teknik- og Miljøforvaltningen

Fra: Julie Bang Henriksen
Sendt: 8. februar 2018 14:07
Til: TMFKP Sekretariat
Cc: Caroline Stage (Borgerrepræsentationen)
Emne: Politikerspørgsmål til TMF fra Caroline Stage Olsen (V) om vandtryk i KK

Til TMF

Vil I svare på Carolines spørgsmål nedenfor? Jeg vil gerne Cc. på svaret, tak.

Politikerspørgsmål til TMF fra Caroline Stage Olsen (V):

1. I TV2 Lorry den 6. februar 2018 sendes et indslag om lavt vandtryk i København. Et problem, der angiveligt rammer mange borgere i Københavns Kommune. Kan TMF bekræfte, at der er et problem?
2. Hvis ja:
 1. Hvad skyldes problemet?
 2. Hvordan kan problemet løses inde for lovens rammer?
 3. Hvem er ansvarlig (kommunen, HOFOR, grundejerne)?
3. I samme udsendelse bliver HOFOR citeret for, at det ikke vil afhjælpe problemet at øge vandtrykket. Er det korrekt, at HOFOR mener det? Hvorfor vil det ikke hjælpe at øge vandtrykket, hvis problemet er, at vandtrykket er for lavt?
4. Hvilket krav til vandtrykket har den enkelte borger i København?
5. Hvem bestemmer vandtrykket i København?
6. Hvilke klagemuligheder med hvilke resultater til følge har borgeren, såfremt borgeren har for lavt vandtryk og HOFOR afviser at foretage sig noget? Der ønskes en udtømmende beskrivelse.
7. Hvordan stiller forvaltningen sig til, at HOFOR betinger eget arbejde med, at der forudgående skal foretages dyre private arbejder i hjemmet uden nogen garanti fra HOFOR for, at disse arbejder, samt HOFORs efterfølgende samme, resulterer i bedre vandtryk?

8. Hvad er holdningen til Seruminstituttets tilkendegivelse i JP den 5. februar 2018, at et lavt vandtryk kan udgøre en risiko faktor ift. sygdommen legionella?
9. Hvordan kan forvaltningen få tilkendegivelser fra HOFOR i samme artikel - der af avisen kaldes "søforklaringer" - til at stemme med hinanden?
10. Hvilke henvendelser har HOFOR fået fra kunder i Emdrupområdet og i Vanløse om lavt vandtryk gennem de sidste to år regnet fra dags dato?
11. Hvornår og hvem traf beslutningen om at sænke vandtrykket i København - og hvor mange gange er dette sket de sidste 25 år?
12. Vil forvaltningen redegøre for forløbet fra den første henvendelse fra Andelsboligforeningen Vanløsegaard til HOFOR om manglende vandtryk - herunder udlevere alle akter, telefonnotater mm. på sagen?
13. Vil forvaltningen redegøre for, hvilket lovkrav der gælder for, hvilket tryk vandværk skal kunne holde til?

Med venlig hilsen

Julie Bang Henriksen

Specialkonsulent

Borgerrepræsentationens Sekretariat

KØBENHAVNS KOMMUNE

Økonomiforvaltningen

Svar på opfølgende spørgsmål om vandtrykket i Københavns Kommune 2. marts 2018

Sagsnr.
2018-0075417

Dokumentnr.
2018-0075417-2

1. Mener teknik- og miljøborgmesteren, at et vandtryk på 2,0 bar muliggør et almindeligt vandforbrug, hvis et sådant vandtryk resulterer i, at en brusers tryk påvirkes mærkbart, hvis blot en hane et andet sted i beboelsen åbnes?

Det er HOFORs ansvar at leve op til de generelle betingelser i leveringsbestemmelserne, herunder at HOFOR skal levere et vandtryk der gør almindeligt vandforbrug muligt i samtlige tilsluttede ejendomme.

De svar, vi har modtaget fra HOFOR, viser, at man fra forsyningens side vurderer, at trykket generelt er tilstrækkeligt til at leve op til leveringsbestemmelserne, og at man ikke har modtaget klager som knytter sig til vandtrykket leveret til ejendommene.

Kapaciteten i HOFORs forsyningsledninger til matrikelskel er så stor, at trykket ved matrikelskel ikke påvirkes af, om en eller to almindelige haner eller brusere er åbnes på matriklen. Den beskrevne situation skyldes forhold internt på matriklen.

2. Mener HOFOR, at et vandtryk på 2,0 bar muliggør et almindeligt vandforbrug, hvis et sådant vandtryk resulterer i, at en brusers tryk påvirkes mærkbart, hvis blot en hane et andet sted i beboelsen åbnes?

Teknik- og Miljøforvaltningen har sendt spørgsmålet videre til HOFOR, der svarer følgende:

”HOFOR vurderer, at et tryk på 2 bar i HOFORs del af ledningsnettet er tilstrækkeligt til at muliggøre et almindeligt vandforbrug.

HOFOR måler løbende trykket i hovedledningerne. Trykket i forsyningsledningerne måles en gang i døgnet. På den baggrund kan vi konstatere, at vi leverer et vandtryk, der er fuldt tilstrækkeligt til normalt brug i København.

Når nogle borgere alligevel kan opleve et lavere vandtryk, skyldes det i de fleste tilfælde noget helt andet end vandtrykket fra HOFORs vandledninger.

Vand og VVM

Njalsgade 13
Postboks 380
2300 København S

EAN nummer
5798009809452

De hyppigste årsager til lavt tryk i vandhanerne er:

- Perlatorerne på vandhanerne og brusehoveder skal renses for kalk og aflejringer.
- Rørene i ejendommens egne vandinstallationer er kalket til eller har aflejringer. Vi ser ofte rør, som er kalket så meget til, at vandet stort set ikke kan passere. (Der er meget kalk i Østdanmarks grundvand).
- Rørene i ejendommens egne vandinstallationer er for små / underdimensionerede (måske installeret i en tid, hvor der var færre mennesker/lavere vandforbrug i bygningen).

I enkelte tilfælde kan kunderne midlertidigt opleve et lavere vandtryk, hvis der f.eks. pågår ledningsarbejde i nærheden af bopælen.”

3. Hvorfor siger HOFOR i offentligheden, at man har et vandtryk i København på mellem 2,5 og 3,5 bar, mens man i svar til Borgerrepræsentationen tilkendegiver et væsentligt lavere vandtryk, nemlig 2,0?

Teknik- og Miljøforvaltningen har sendt spørgsmålet videre til HOFOR, der svare følgende:

”Idet vi antager, at der henvises til artiklen i Jyllands-Posten den 5. februar 2018, så er det rigtigt, at vores driftschef har udtalt til journalisten, at der generelt er et vandtryk på mellem 25 og 35 meter vandsøjle i københavnsområdet.

I en mailkorrespondance med journalisten har han dog også oplyst, at trykket lokalt kan opleves forskelligt ”(20-25-35 mvs) afhængig af, hvor i byen man befinder sig (afhængig af terræn, rør, evt. etage)”, hvilket også fremgår af artiklen i Jyllands-Posten.

Det er således ikke HOFORs opfattelse, at der er givet divergerende udmeldinger til henholdsvis Jyllands-Posten og Teknik- og Miljøforvaltningen.”